Hela skolan skriver 2023: Novelltema – Förblindad

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Del 4 av 6 i Hela skolan skriver noveller

Syfte

Uppmuntra och inspirera till skrivande.

Lärarna reflekterar

Tankar och upplägg finns här: Hela skolan skriver noveller. Årets tema växte fram efter samtal om novellen De blindas rike av av HG Wells. Med några anpassningar och förenklingar fungerar temat och upplägget även för yngre elever.

Om temat Förblindad

Ordet förblindad betyder **”berövad förmågan att se klart eller att inse det rätta”.** Ett annat uttryck: ”Jag var blind, men nu kan jag se” är en metafor som ofta används för att beskriva en plötslig insikt, förståelse eller uppenbarelse om något viktigt eller djupt meningsfullt. Detta uttryck härstammar ursprungligen från biblisk text, närmare bestämt från Nya testamentet. I Johannesevangeliet 9:25 säger en man som botas av Jesus från sin blindhet: ”En sak vet jag: jag var blind, men nu ser jag.”

Uttrycket har inspirerat många författare och konstnärer och används i olika sammanhang för att beskriva personlig tillväxt, upptäckter inom vetenskap, eller en övergripande förståelse för livet och dess mysterier. Det är en kraftfull bild som fångar idén om att få ny insikt och förståelse som kan förändra ens liv på djupet.

Inskickad av: Fredrik Sandström, Sven Janbrink och Tomas Hollsten, Gäddgårdsskolan, Arboga
CC BY NC SA

Årets novellskrivande ska handla om det. Du, eller personen du berättar om, är *förblindad* och når därefter en plötsligt insikt som förändrar allt. Här är några förslag på vad novellen kan handla om.

Berövad förmågan att se klart:

Är du förblindad av kärlek? Är din kärlek så stark och intensiv att du är godtrogen och naiv? Du kanske missar tecken på svek och att du blir utnyttjad? Det kanske är ännu värre där missförhållanden och maktmissbruk präglar relationen du befinner dig i? Vad händer dagen då sanningen om relationen uppdagas?

Du kanske är förblindad av lögner? Under lång tid har du matats av historier och bilder som skapat en bild av din egen historia, familj, hemstad eller land som inte överensstämmer med verkligheten. Du har blivit grundlurad. Vad händer då lögnerna raseras? Vill du slåss för sanningen? Få upprättelse? Hämnas?

Du är förblindad av problem som omger dig. De hopar sig och snurrar runt i ditt huvud så att du blir helt bortkommen. Du har gått vilse i livet eller bokstavligen i skogen, på sjön eller i storstaden. Du irrar omkring planlöst, ledd av slumpen och du vet inte längre vägen framåt. Vad händer när du lyckas sopa undan problemen och för första gången på mycket länge se var du befinner dig i livet?

Berövad förmågan att inse det rätta:

Du är förblindad av en karismatisk person. Du är imponerad och följer minsta vink. Du är en lydig följare som skulle göra allt för att få personens uppskattning och aktning. Vad händer när du inser att personen du placerat högst upp på en piedestal inte är den du trodde, utan tvärtom en ganska avskyvärd person som inte skyr några medel för att få sin vilja igenom?

Du är förblindad av något som är mycket större än dig själv. Du är en fanatisk fotbollssupporter, kompromisslös gängmedlem eller har blivit indragen i en isolerad och hemlighetsfull sekt. En morgon vaknar du och ser att det som tidigare framstått som något heligt inte längre är lika lockande och vackert.

Du är förblindad av hat. Ditt hat påverkar din förmåga att se och förstå saker objektivt eller ur andra perspektiv. Du är fixerad vid ditt hat och ignorerar alla argument eller fakta som motsätter sig dina egna känslor och övertygelser. Du har dessutom blivit omdömeslös och hänsynslös mot andra människor och deras egendom. Vad händer när du känner att hatet förgör dig och gör dig till en ensam, rädd och oälskad människa? I vilket ögonblick inser du detta? Vad kan få dig att överge hatet och välja kärleken istället?

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
Förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
Förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll*

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.

Betygskriterier*

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

CC BY NC SA

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om innehållet i olika texter. Eleven visar också **mycket goda** kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.

* årskurs 7-9

Inskickad av: Fredrik Sandström, Sven Janbrink och Tomas Hollsten,
Gäddgårdsskolan, Arboga
CC BY NC SA